

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/83

URBROJ: 65-23-7

Zagreb, 30. studenoga 2023.

P.Z. br. 550

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. studenoga 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Sanjina Rukavinu i Vedranu Šimundžu Nikolić.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/77
URBROJ: 50301-21/06-23-7

Zagreb, 30. studenoga 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuda i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Sanjina Rukavinu i Vedranu Šimundžu Nikolić.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA ZAKONA O UPRAVNOJ INSPEKCIJI

Zagreb, studeni 2023.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O UPRAVNOJ INSPEKCIJI

Članak 1.

U Zakonu o upravnoj inspekciji („Narodne novine“ br. 15/18. i 98/19.) u članku 8. stavku 1. i stavku 2. riječ: „stručni“ briše se.

Članak 2.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„(1) Nakon provedenoga inspekcijskog nadzora, upravni inspektor sastavlja zapisnik o utvrđenim nezakonitostima, nepravilnostima i nedostacima u radu nadziranog tijela.

(2) Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadržava:

- naznaku predmeta nadzora
- utvrđeno činjenično stanje te povrede zakona ili drugog propisa, nepravilnosti i nedostataka u radu nadziranog tijela
- mjere inspekcijskog nadzora
- uputu o pravu na primjedbe na zapisnik
- obvezu izvješćivanja upravnog inspektora o poduzetim mjerama.

(3) Ako se prilikom provedbe neposrednog inspekcijskog nadzora ne utvrde nepravilnosti, nezakonitosti i nedostaci u radu nadziranog tijela, zapisnik obvezno sadržava:

- naznaku predmeta nadzora
- utvrđeno činjenično stanje
- uputu o pravu na primjedbe na zapisnik.

(4) Ako se prilikom provedbe posrednog inspekcijskog nadzora ne utvrde nezakonitosti, nepravilnosti ili nedostaci u radu nadziranog tijela, o tome će se pisano obavijestiti čelnik nadziranog tijela.“

Članak 3.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Upravni inspektor dužan je razmotriti predstavku na rad nadziranog tijela.

(2) Ako navodi u predstavljeni ukazuju na moguće nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostatke u radu nadziranog tijela, upravni inspektor je ovlašten, uz traženje izvješća, uputiti upozorenje nadziranom tijelu radi žurnog otklanjanja mogućih nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostataka.

(3) Ako se u postupanju po predstavljeni utvrdi da otklanjanje nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostataka zahtjeva izricanje mjere, upravni inspektor će po službenoj dužnosti provesti inspekcijski nadzor, na način i sukladno ovlastima iz ovoga Zakona.

(4) Ako se u postupanju po predstavljeni ne utvrde nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci upravni inspektor o tome će obavijestiti čelnika nadziranog tijela.

(5) Upravni inspektor dužan je obavijestiti podnositelja predstavke o postupanju povodom predstavke.

(6) Ako podnositelj predstavke ponovno podnese predstavku koja u odnosu na prethodno podnesenu ne sadržava nove činjenice, okolnosti ili dokaze, smatra se da je po predstavi postupljeno.“.

Članak 4.

U članku 37. stavku 1. riječi: „5.000,00 do 10.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „660,00 do 1.320,00 eura“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o upravnoj inspekciji („Narodne novine“ broj 15/18 i 98/19) uređeni su ustrojstvo, poslovi, način rada, prava i dužnosti upravne inspekcije.

Ovim Zakonom osigurava se postizanje veće učinkovitosti u provedbi inspeksijskog nadzora, usklađivanje pojedinih odredbi Zakona o upravnoj inspekciji s odredbama Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“ br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 38/13., 37/13., 1/15., 138/15., 102/15., 61/17., 70/19., 98/19., 141/22.) te uređenje prekršajnih kazni na način da su kazne iskazane u kunama pretvorene u eure.

Prema odredbi članka 24. Zakona o upravnoj inspekciji upravni inspektor sastavlja zapisnik o inspeksijskom nadzoru u slučaju kad utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu naziranog tijela, kao i u slučaju kad ne utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu nadziranog tijela, bilo da se radi o neposrednom ili posrednom inspeksijskom nadzoru.

Predloženom izmjenom navedene odredbe Zakona upravni inspektor ne sastavlja zapisnik ako u provedbi posrednog inspeksijskog nadzora ne utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu nadziranog tijela, što pridonosi učinkovitijem postupanju upravne inspekcije.

Odredbama članka 33. važećeg Zakona propisano je postupanje upravne inspekcije po predstavkama. Zbog nedorečenosti odredbe ovoga članka Zakona, koja upućuje na odredbu članka 14. Zakona, izvodi se zaključak da upravni inspektor u postupanju povodom predstavke, u provedbi inspeksijskog nadzora sastavlja zapisnik i u slučaju kad nisu utvrđene nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci u radu nadziranog tijela, a što dovodi do smanjene učinkovitosti u postupanju upravne inspekcije, imajući u vidu da nakon dostave zapisnika čelniku nadziranog tijela treba proteći rok za izjavljivanje primjedbi, da bi podnositelj predstavke bio obaviješten o konačnom ishodu postupanja povodom predstavke.

Stoga je učinkovitije da upravni inspektor, kad u postupanju po predstavi, u provedbi posrednog inspeksijskog nadzora utvrdi da nisu počinjene nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci, o tome obavijesti čelnika nadziranog tijela, kao i podnositelja predstavke, a u slučaju kad su utvrđene nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci, da sastavi zapisnik i isti dostavi čelniku nadziranog tijela.

U praksi je uočena i potreba dostave upozorenja čelnicima nadziranih tijela, već prilikom traženja izvješća o navodima u predstavi, kako bi što prije uočili moguće nezakonito ili nepravilno postupanje i pristupili otklanjanju nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostataka u radu nadziranog tijela, pa je isto uređeno predloženom odredbom.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim Zakonom usklađuju se odredbe Zakona o upravnoj inspekciji s odredbama Zakona o državnim službenicima, na način da se mijenja naziv „državni stručni ispit“ u naziv „državni ispit“.

Radi postizanja veće učinkovitosti u radu upravne inspekcije ovim Zakonom predlaže se da, za razliku od neposrednog inspekcijskog nadzora o provedbi kojeg upravni inspektor uvijek sastavlja zapisnik (bilo da nadzorom utvrdi ili da nadzorom ne utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu nadziranog tijela), o provedbi posrednog inspekcijskog nadzora, koji se najčešće provodi na inicijativu podnositelja predstavke, upravni inspektor sastavlja zapisnik u slučaju kad utvrdi nepravilnosti, nezakonitosti i nedostatke u radu nadziranog tijela, a ako iste ne utvrdi upravni inspektor o tome pisano obavještava čelnika nadziranog tijela (ne sastavlja zapisnik). Ako je postupak inspekcijskog nadzora iniciran podnošenjem predstavke upravni inspektor dužan je obavijestiti podnositelja predstavke o postupanju povodom predstavke.

U svrhu postizanja veće učinkovitosti u radu upravne inspekcije ovim Zakonom propisuje se dostava upozorenja čelnicima nadziranih tijela, već prilikom traženja izvješća o navodima u predstavci, u slučaju kad navodi u predstavci ukazuju na povrede propisa koje je potrebno žurno otkloniti radi sprječavanja daljnjih posljedica koje iz takvih povreda mogu proizaći.

Ovim Zakonom uređuju se prekršajne kazne na način da su kazne iskazane u kunama pretvorene u eure.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članak 1. - ovim člankom se u odredbama članka 8. stavka 1. i stavka 2. Zakona briše riječ „stručni“. Slijedom toga naziv „državni stručni ispit“ zamjenjuje se nazivom „državni ispit“, a radi usklađivanja s odredbama Zakona o državnim službenicima. Sukladno odredbi članka 56. stavka 1. Zakona o državnim službenicima državni službenik dužan je položiti državni ispit.

Uz članak 2. - ovim se člankom mijenja članak 24. Zakona kako bi se pojednostavilo i ubrzalo postupanje upravne inspekcije.

Prema važećoj odredbi, upravni inspektor sastavlja zapisnik o inspekcijskom nadzoru u slučaju kad utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu nadziranog tijela, kao i u slučaju kad ne utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu nadziranog tijela. Protiv navedenih zapisnika čelnik nadziranog tijela, u određenom roku, ima mogućnost izjaviti primjedbe na zapisnik.

Predloženom izmjenom ove odredbe Zakona, zapisnik o inspekcijskom nadzoru se sastavlja kad upravni inspektor utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti i nedostatke u radu nadziranog tijela, bilo da se radi o neposrednom ili posrednom inspekcijskom nadzoru.

Ako se prilikom provedbe posrednog inspekcijskog nadzora ne utvrde nezakonitosti, nepravilnosti ili nedostaci u radu nadziranog tijela, upravni inspektor u tom slučaju ne sastavlja zapisnik (kao u slučaju provedbe neposrednog inspekcijskog nadzora) nego o tome dostavlja pisanu obavijest čelniku nadziranog tijela, čime se pridonosi učinkovitijem postupanju upravne inspekcije.

Uz članak 3. - ovim se člankom mijenja članak 33. Zakona radi veće učinkovitosti u radu upravne inspekcije.

Zbog nedorečenosti odredbi članka 33. važećeg Zakona o upravnoj inspekciji izvodi se zaključak da se zapisnik sastavlja i u slučaju kad u postupanju povodom predstavke nisu utvrđene nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci, što bespotrebno odugovlači postupak s obzirom da nakon dostave zapisnika čelniku nadziranog tijela treba proteći rok za izjavljivanje primjedbi na zapisnik, da bi podnositelj predstavke bio obaviješten o konačnom ishodu postupanja povodom predstavke.

Stoga je učinkovitije da upravni inspektor, kad u postupanju po predstavci, ne utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostatke u radu nadziranog tijela, o tome obavijesti čelnika nadziranog tijela, kao i podnositelja predstavke. U slučaju kad utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostatke upravni inspektor sastavlja zapisnik i isti dostavlja čelniku nadziranog tijela.

U praksi je uočena potreba dostave upozorenja čelnicima nadziranih tijela, već prilikom traženja izvješća o navodima u predstavci, kako bi što prije uočili moguće nezakonito ili nepravilno postupanje i pristupili otklanjanju nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostataka u radu nadziranog tijela, pa je isto uređeno predloženom odredbom.

Uz članak 4. - ovim člankom mijenja se odredba članka 37. Zakona radi uređenja prekršajnih kazni na način da su prekršajne kazne iskazane u kunama pretvorene u eure korištenjem fiksnog tečaja konverzije (1 euro – 7,53450 kuna) s pravilom zaokruživanja na nižu desetnicu, sukladno uputi Ministarstva financija od 6. svibnja 2022. i dopuni upute od 25. srpnja 2022.

Uz članak 5. - ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu ovoga Zakona osigurana su u okviru redovnog poslovanja razdjela 109 - Ministarstvo pravosuđa i uprave te nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA U KONAČNOM PRIJEDLOGU ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nakon rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji, na 18. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 20. listopada 2023., donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji.

O Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji raspravljao je Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, na sjednici održanoj 17. listopada 2023. Odbor je podržao donošenje ovoga Zakona (osam glasova „ZA“ i jedan suzdržan).

Također, o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji raspravljao je Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora, na sjednici održanoj 17. listopada 2023. na kojoj je jednoglasno podržano donošenje ovoga Zakona.

Tekst Konačnog prijedloga zakona istovjetan je tekstu Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S RAZLOZIMA NEPRIHVAĆANJA

U odnosu na Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o upravnoj inspekciji, na raspravi u Hrvatskom saboru, mišljenja i prijedloge iznio je Ante Kujundžić, zastupnik u Hrvatskom saboru.

Mišljenja i prijedlozi koji su u obuhvatu predmeta ovoga Konačnog prijedloga zakona su razmotreni te je utvrđeno da se isti ne prihvaćaju iz sljedećih razloga:

Zastupnik Kujundžić smatra da je pozitivno što se uvodi izvješće u slučaju da nisu otkrivene nepravilnosti, ali da je upitno što će sadržavati izvješća, hoće li to biti jedan standardizirani obrazac unutar kojega će biti navedeno temeljem čega se izišlo na teren, što je provjereno, jesu li utvrđene nepravilnosti pa ako ih nema decidirano po stavkama napisati da nema nepravilnosti ili će to biti jedan šturi formular unutar kojega će samo stajati da nisu pronađene nepravilnosti. S tim u vezi zastupnik Kujundžić smatra da se može pojaviti problem transparentnosti postupka kao i pristupa informacijama, a kao drugo postavlja pitanje zaštite prava građana te navodi: „jer ukoliko građani ili pravne osobe smatraju da je inspekcijski nadzor bio nepravedan ili da nisu dobili odgovarajuću povratnu informaciju jer je upravni inspektor napisao izvješće što znači da nema nepravilnosti to može dovesti do žalbi na višim instancama uključujući i Europski sud pravde,“.

U odnosu na mišljenje zastupnika Kujundžića, ukazuje se da je ovim Zakonom propisano da se u slučaju provedbe neposrednog inspekcijskog nadzora (dakle, kad upravni inspektor „izlazi na teren“) zapisnik uvijek sastavlja, bilo da su nadzorom utvrđene ili da nisu utvrđene nezakonitosti, nepravilnosti i nedostaci u radu nadziranog tijela, a kod provedbe posrednog inspekcijskog nadzora, koji nadzor se najčešće provodi povodom zaprimljene predstavke, zapisnik se sastavlja ako se utvrde nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci u radu nadziranog tijela čije otklanjanje zahtijeva izricanje mjere, a ako se takve nezakonitosti, nepravilnosti odnosno nedostaci ne utvrde, upravni inspektor o tome će obavijestiti čelnika nadziranog tijela. Upravni inspektor dužan je obavijestiti i podnositelja predstavke o postupanju povodom predstavke. Predstavka je inicijativa za provedbu inspekcijskog nadzora, a ne zahtjev za pokretanje upravnog postupka.

S obzirom na to da je ovim Zakonom propisana ovlast upravnog inspektora da traži izvješće nadziranog tijela u odnosu na predstavku odnosno navode u predstavci te da je o provedenom postupku nadzora upravni inspektor dužan obavijestiti podnositelja predstavke, nesporno je da obavijest o provedbi nadzora sadrži utvrđeno u odnosu na navode iz predstavke, a u okviru djelokruga upravne inspekcije.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uvjeti za raspored upravnih inspektora

Članak 8.

(1) Poslove čelnika državne upravne inspekcije, višeg državnog upravnog inspektora - specijaliste, višeg državnog upravnog inspektora i višeg upravnog inspektora ureda može obavljati magistar prava koji ima četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit.

(2) Poslove državnog upravnog inspektora i upravnog inspektora ureda može obavljati magistar prava koji ima tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položen državni stručni ispit.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru

Članak 24.

(1) Nakon provedenoga inspekcijskog nadzora upravni inspektor sastavlja zapisnik o inspekcijskom nadzoru (u daljnjem tekstu: zapisnik).

(2) Zapisnik obvezno sadržava:

- naznaku predmeta nadzora
- utvrđeno činjenično stanje te povrede zakona ili drugog propisa, nepravilnosti i nedostataka u radu nadziranog tijela
- mjere inspekcijskog nadzora
- uputu o pravu na primjedbe na zapisnik
- obvezu izvješćivanja upravnog inspektora o poduzetim mjerama.

(3) Ako u inspekcijskom nadzoru nisu utvrđene nepravilnosti, nezakonitosti i nedostaci u radu nadziranog tijela, zapisnik obvezno sadržava:

- naznaku predmeta nadzora
- utvrđeno činjenično stanje
- uputu o pravu na primjedbe na zapisnik.

Postupanje po predstavkama

Članak 33.

(1) Upravni inspektor je dužan razmotriti predstavku na rad nadziranog tijela uz odgovarajuću primjenu članka 14. ovoga Zakona te ocijeniti potrebu za provedbom inspekcijskog nadzora.

(2) Upravni inspektor dužan je obavijestiti podnositelja predstavke o postupanju povodom predstavke.

(3) Ako podnositelj predstavke ponovno podnese predstavku koja u odnosu na prethodno podnesenu ne sadržava nove činjenice, okolnosti ili dokaze, smatra se da je po predstavi postupljeno.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom za prekršaj u iznosu od 5000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se čelnik nadziranog tijela ako:

1. upravnom inspektoru onemogući nesmetano obavljanje nadzora, odnosno ako u primjerenom roku ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune, odnosno netočne podatke (članak 16. stavak 1. i 2.)

2. u roku određenom zapisnikom ne izvrši mjeru naredbe ili zabrane (članak 30. stavak 2.)

3. u roku utvrđenom u zapisniku ne dostavi izvješće o postupanju ili razlozima ne postupanja sukladno prijedlogu upravnog inspektora (članak 30. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će se čelnik pravne osobe ako na traženje upravnog inspektora ne dostavi tražene podatke ili dostavi nepotpune odnosno netočne podatke (članak 14. stavak 4.).